Scouts in Nederlands Oost Indië

Elisabeth Eerkens-Zijderveld

Elisabeth Maria Zijderveld, geboren op 9 december 1905 te Arnhem. Ze was de dochter van Cornelis Zijderveld, hoofd van een christelijke school en Levina Cornelia Jozina de Smit. Ze trouwde op 12 mei 1930 in Arnhem met Josephus Wilhelmus (Pep) Eerkens. Haar man was Officier van Gezondheid bij het Nederlandsch Indische leger en internist van de Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting (CBZ) in Semarang, NOI. Ze kregen vier kinderen, twee zoons en twee dochters. Josephus (Jeff) Wilhelmus (Batavia, 11 juni 1931) en Dorothea (Doortje) Catharina, Levina (Fieneke) Cornelia Jozina en Cornelis (Semarang, 17 september 1937)

In Semarang richt dominee Karel Creutzberg een christelijke scoutinggroep op. Ze beginnen met verkenners maar al snel volgens padvindsters, kabouters en welpen. Elisabeth wordt hoppie bij de padvindsters. Het echtpaar heeft veel contact met Karel. Als de dominee eind 1938 een andere functie krijgt, neemt Pep zijn rol als hopman over.

Als ze verhuizen naar Madioen wordt haar man daar in november 1940 groepsleider van groep Madioen 3. Samen met hopman Brutel de la Rivière en de oubazen Van der Veer en Kools organiseerde oubaas Eerkens in augustus 1941 een Voortrekkers-Laer op het padvindersterrein te Madioen met 160 deelnemers.

Haar man was in 1942 arts van de Geneeskundige Dienst in Kesilir. Hij bood hulp aan een zwaargewonde jachtvlieger tijdens een luchtaanval op het vliegveld van Soerabaja in 1942 Hiervoor ontving hij in 1948 het Bronzen Kruis.

In de oorlog wordt Elisabeth met drie van hun kinderen geïnterneerd in kamp Lampersari bij Semarang. Dit kamp bestond uit een groot aantal kamponghuisjes en een school, gelegen aan weerszijden van de Lampersari-weg in het oosten van Semarang. Zoon Jeff kwam terecht in kamp Bangkong bij Semarang.

Haar man komt ook terecht in verschillende burgerkampen, waar hij actief is met (ondergrondse) scoutingactiviteiten. Na kamp Kelisir en de gevangenis in Banjoebiroe komt hij in het Kamp 15e Bataljon in Bandung. Hier zijn verschillende scoutinggroepen actief en wordt de Paul Krugerstam opgericht.

Hun zoon vertrok in 1950 naar Amerika. Hij werd deskundige in atoomenergie. Dochter Doortje werd toen ze in Eefde gingen wonen, weer padvindster. Zij ging in 1950 samen met drie andere Nederlandse padvindsters voor een uitwisseling naar de Verenigde Staten.

Het echtpaar overleefd de oorlog en keer terug naar Nederland. Elisabeth is overleden op 3 februari 1981 in Zutphen en begraven in Gorssel.

Meer informatie

Graftombe.nl - Informatie over Elisabeth Maria Zijderveld
Studiezaal Nijmegen - 1490 Creutzberg, K.F. 1933 – 1943 dl 2

Huwelijk Josephus Wilhelmus Eerkens & Josephus Wilhelmus Eerkens & Dorothea Catharina Verschuil & Elisabeth Maria Zijderveld & Cornelis Zijderveld & Levina Cornelia Jozina de Smit op 12 mei 1930 te Arnhem » Open Archieven
NR (japanseburgerkampen.nl)
Lampersari (japanseburgerkampen.nl)
Achter-kawat-en-Gedek.pdf (s-i-d.nl)
Nieuwe Leidsche Courant | 11 augustus 1978 | pagina 18 - Historische Kranten, Erfgoed Leiden en Omstreken
Semarang (japanseburgerkampen.nl)
Bangkong (japanseburgerkampen.nl)
Jeff W. Eerkens (born June 11, 1931), American educator, nuclear scientist, laser engineer | World Biographical Encyclopedia (prabook.com)
De locomotief » 18 sep 1937 - Art. 341 | Delpher
Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië » 13 jun 1931 - Art. 42 | Delpher
De padvindster, jrg 22, 1950, no. 9, 15-09-1950 » 15 sep 1950 - Pag. 9 | Delpher

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.